

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 19/2006 rd

Regeringens proposition om godkännande av 1989 års internationella konvention om bärgning och med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om ändring av sjölagen, samt om godkännande av uppsägning av 1910 års konvention angående förenhetligande av vissa bestämmelser i fråga om assistans och bärgning

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 september 2006 en proposition om godkännande av 1989 års internationella konvention om bärgning och med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen och om ändring av sjölagen, samt om godkännande av uppsägning av 1910 års konvention angående förenhetligande av vissa bestämmelser i fråga om assistans och bärgning

(RP 97/2006 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- sjöfartsråd Aila Salminen, regeringsråd Lolan Eriksson och EU-medarbetare Une Tyynilä, kommunikationsministeriet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Museiverket
- professor Peter Wetterstein.

PROPOSITIONEN

Bärgningskonventionen gäller i huvudsak avtalsförhållandet mellan bärgaren och fartygsägaren. Enligt konventionen skall också miljöaspekter beaktas vid bärgning. Syftet är att genom bestämmelser om bärgarlön samt särskild ersättning, uppmuntra bärgare att vidta bärgningsåtgärder också för att hindra och begränsa miljöskador. Dessutom innehåller konventionen bestämmelser som syftar till att förbättra bärga-

rens ställning. Förslaget till ändring av sjölagen, som baserar sig på konventionen, innehåller bestämmelser om i vilka situationer och till vem bärgarlön skall betalas, om bärgningsavtalet, hur bärgarlönen fastställs och om olika aktörers skyldigheter. Med några få undantag är bestämmelserna dispositiva. 1989 års bärgningskonvention ersätter 1910 års internationella konvention angående förenhetligande av vissa bestäm-

melser i fråga om assistans och bärgning. Finland är part i 1910 års konvention och de på den

baserade bestämmelserna ingår i 16 kap. i den gällande sjölagen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen nödvändig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar men med följande anmärkningar.

Vid expertutfrågningen har det framförts kritik mot Finlands avsikt att i samband med ratificeringen av konventionen förbehålla sig rätten att inte tillämpa bärgningsbestämmelserna på historiska, över hundra år gamla vrak. Utskottet konstaterar att lagen om fornminnen (295/1963) automatiskt fredar vrak och vrakdelar som kan antas ha sjunkit för minst hundra år sedan. Dessa är en del av kulturarvet och jämföras med andra fornminnen. Om det av yttre omständigheter är uppenbart att ägaren har övergett ett över hundra år gammalt vrak tillhör det staten och föremål från ett sådant fredat vrak tillhör likaså staten utan lösen. Också UNESCO anser i sina texter om skydd för kulturarvet under vatten att bestämmelser om bärgningsverksamhet inte kan tillämpas på kulturarv.¹

Med stöd av Museiverkets uppfattning har utskottet kommit fram till att ett godkännande av bärgningskonventionen med utnyttjande av möjligheten att förbehålla sig rätten att inte tillämpa konventionsbestämmelserna när den egendom

som berörs är sjöfartskulturell egendom samt en ändring av sjölagen så att den inte tillämpas på i fornminneslagen avsedda farkoster och egendom främjar och klarlägger skyddet av vrak som ska betraktas som en del av kulturarvet.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att riksdagen godkänner den i London den 28 april 1989 ingångna 1989 års internationella konvention om bärgning,

att riksdagen godkänner att en reservation enligt artikel 30.1.d görs, enligt vilken Finland inte tillämpar konventionen när den egendom som berörs är sjöfartskulturell egendom av förhistoriskt, arkeologiskt eller historiskt intresse och finns på havsbotten, och

att riksdagen godkänner att den i Bryssel den 23 september 1910 ingångna internationella konventionen angående förenhetligande av vissa bestämmelser i fråga om assistans och bärgning sägs upp samt

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

¹ Paris, 2001

Helsingfors den 10 november 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /cent
Risto Kuisma /sd
Reino Ojala /sd
Erkki Pulliainen /gröna

Eero Reijonen /cent
Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf
ers. Reijo Paajanen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.